

8 kwietnia 2025 r.

KRIR/MR/129/2025
Znak sprawy: FN5.701.4.2025
DUE.064.3.2025.LES

Pan Jarosław Niezgoda
Zastępca Dyrektora
Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 11 lutego 2025 r., sygn. KRIR/MR/129/2025, w sprawie odmowy wypłaty odszkodowania przez zakłady ubezpieczeń za sprzęt rolniczy uszkodzony w wyniku kolizji podczas protestów lub strajków, pragnę zwrócić uwagę na następujące zagadnienia.

W odniesieniu do kwestii zawieranych umów ubezpieczenia Agrocasco należy mieć na uwadze, że są to umowy dobrowolnego (dodatkowego) ubezpieczenia, których treść reguluje zakres ochrony ubezpieczeniowej. Z dokonanego przeglądu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Agrocasco oferowanych obecnie przez zakłady ubezpieczeń wynika, że w ich treści znajdują się jednoznaczne wyłączenia odpowiedzialności za szkody powstałe w trakcie protestów i strajków. Oznacza to, że przedmiotowe umowy nie proponują produktu ubezpieczeniowego dotyczącego szkód za powstałe w ten sposób szkody. Mając na uwadze dobrowolny charakter umów ubezpieczenia Agrocasco nie można stwierdzić by naruszały one obecne przepisy prawa. Trudno czynić zarzut zakładom ubezpieczeń z tego względu, że nie oferują ubezpieczenia obejmujące zdarzenia losowe w trakcie akcji protestacyjnych i strajków. Pod rozwagę pozostawiam zwrócenie się do przedstawicieli zakładów ubezpieczeń np. PIU o rozważenie wprowadzenia takiej rozszerzonej ochrony w polisach ubezpieczeniowych za dodatkową składką.

Analogiczne rozwiązania przewidują postanowienia OWU Autocasco dotyczące pojazdów mechanicznych (obejmujące w znacznej większości samochody osobowe). Zatem nie można uznać by rolnicy posiadający ubezpieczenie Agrocasco byli w gorszej sytuacji niż posiadacze pojazdów,

którzy nie prowadzą działalności rolniczej. Prowadzi to do wniosku, że oferowane przez Zakłady Ubezpieczeń produkty ubezpieczeniowe w zakresie dobrowolnego ubezpieczenia z wyłączeniem szkód spowodowanych przez protesty i strajki nie mają dyskryminacyjnego charakteru i dotyczą wszystkich posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Odnosząc powyższą kwestię do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z treścią art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2025.367): *„Z ubezpieczenia OC rolników przysługuje odszkodowanie, jeżeli rolnik, osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoba pracująca w jego gospodarstwie rolnym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.”*. Ponadto zgodnie z ust. 2 tego przepisu: *„Przepis ust. 1 stosuje się również, jeżeli szkoda powstała w związku z ruchem pojazdów wolnobieżnych w rozumieniu przepisów prawa o ruchu drogowym, będących w posiadaniu rolników posiadających gospodarstwo rolne i użytkowanych w związku z posiadaniem tego gospodarstwa rolnego.”*. Wyjęcie rzeczy (maszyny, urządzenia itp.) z gospodarstwa rolnego prowadzonego przez rolnika i jej użycie, poza tym gospodarstwem, w celu niezwiązanym z produkcją rolną, nie czyni szkody wyrządzonej przy wykorzystaniu tej rzeczy szkodą pozostającą w związku z prowadzeniem przez rolnika gospodarstwa rolnego. Toteż wydaje się, iż uczestnictwo w aktach protestacyjnych nie pozostaje w związku z posiadaniem gospodarstwa rolnego, co oznacza, że wskazana norma prawna nie uzasadnia przyznania odszkodowania za powstałe w ten sposób szkody.

Z kolei w przypadku szkód powstałych z winy innego posiadacza pojazdu mechanicznego posiadającego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, możliwe jest dochodzenie odszkodowania od ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia na zasadach ogólnych.

Z poważaniem